

Sygn. akt III C 1631/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Justyna Pikulik
Protokolant:	stażysta Krzysztof Kłak

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2022 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa Z. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1.zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. K. kwotę 37.893,17 zł (trzydzieści siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt trzy złote siedemnaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

-od kwoty 37.000 zł (trzydzieści siedem tysięcy złotych) od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty;

-od kwoty 893,17 zł (osiemset dziewięćdziesiąt trzy złote siedemnaście groszy) od dnia 21 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;

2.oddala powództwo w pozostałej części;

3.zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. K. kwotę 2.074,70 zł (dwa tysiące siedemdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

4. przyznaje adwokatowi K. M. od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie kwotę 1.245,99 zł (tysiąc dwieście czterdzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) w tym kwotę 232,99 zł (dwieście trzydzieści dwa złote dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem podatku VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi Z. K. z urzędu;

5.nakazuje pobrać od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie kwotę 5.109 zł (pięć tysięcy sto dziewięć złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

6.nieuiszczone koszty sądowe w pozostałej części ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt: III C 1631/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 lipca 2017 roku Z. K. wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (poprzednio: z siedzibą w Ł.) kwoty 52 728,97 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi w stosunku rocznym, od kwot:

-50 000 złotych od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty,

-2 728,97 złotych od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty.

Powód domagał się także zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Nadto powód wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych w całości oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód podniósł, że na skutek wypadku drogowego z dnia 1 kwietnia 2016 roku doznał wielołamowego złamania końca barkowego kości obojczyka lewego ze zwichnięciem stawie barkowym obojczykowym oraz urazu głowy. Po wypadku przebywał w szpitalu w okresie od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 5 kwietnia 2016 r. W dniu 4 kwietnia 2016 roku powód przeszedł zabieg operacyjny – repozycję otwartą złamania obojczyka lewego ze stabilizacją wewnętrzną przy użyciu płyty hakowej (...). Przeprowadzenie powyższego zabiegu wiązało się z koniecznością zmiany przyjmowanego przez powoda leku na chorobę niedokrwienną serca. Zmiana leku negatywnie odbiła się na zdrowiu powoda z powodu gorszego samopoczucia. W związku z doznany na skutek wypadku uszczerbkiem na zdrowiu powód odbywał wizyty kontrolne w poradni ortopedycznej, a także był poddawany rehabilitacji. Rehabilitacja polegała na ćwiczeniach, które były dla powoda niekomfortowe i sprawiały mu ból. Przeprowadzona operacja oraz rehabilitacja nie doprowadziły sprawności barku, a w efekcie i całej ręki do stanu sprzed wypadku i na dzień wniesienia pozwu wiadomo, że sprawność kończyny nie powróci do tego stanu. Powód oczekuje na zabieg usunięcia z jego organizmu obcych ciał wszczepionych w związku ze złamaniem obojczyka.

Przez okres wielu miesięcy powód wymagał pomocy osób trzecich w podstawowych czynnościach życia codziennego takich jak wstawanie z łóżka, toaleta, ubieranie, co w istotnym stopniu wpłynęło na życie powoda i jego rodziny. Powód stał się osobą niesamodzielną, wymagająca pomocy żony, córki, zięcia i wnuków. Powód boi się przebywać w zatłoczonych miejscach (sklepy, komunikacja miejska) z obawy przed przypadkowym potrąceniem w chore ramię, ponieważ wiąże się to z odczuwaniem silnego bólu. Doznany uraz barku powoduje również problemy ze snem. Powód nie może spać na lewym boku, kilkakrotnie budzi się w nocy z powodu bólu.

Powód przed wypadkiem prowadził bardzo aktywny tryb życia. Uprawiał intensywną i codzienną turystykę rowerową. Powód należy do Towarzystwa (...) – sekcji turystyki rowerowej. Doznany na skutek wypadku uraz uniemożliwił powodowi uczestnictwo w kolejnych eskapadach rowerowych, które miał zaplanowane w najbliższym czasie. Powód już nigdy nie będzie w stanie powrócić do uprawiania aktywnej turystyki rowerowej w takim zakresie, jak to miało miejsce przed wypadkiem. Niesprawność barku uniemożliwiła mu również udział w koncertach chóru wojskowego (...). Niemożliwe jest bowiem nałożenie munduru wojskowego, a także dzierżenie sztandaru. Powód zmuszony był również do ograniczenia wykonywania modeli statków i samolotów, ponieważ doznany uraz skutkowało ograniczeniem swobodnego operowania lewą ręką.

Powód wskazał, że zgodnie z przepisem art. 445 § 1 k.c. powodowi przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznana krzywdę. Jej wysokość natomiast winna uwzględniać doznane przez powoda na skutek wypadku cierpienia fizyczne i psychiczne oraz mieć charakter całościowy, a zatem obejmować nie tylko cierpienia już doznane ale również i te, które zapewne wystąpią w przyszłości.

W związku z długi okresem oczekiwania na świadczenia refundowane z Narodowego Funduszu Zdrowia, powód zmuszony był do korzystania z prywatnych zabiegów rehabilitacyjnych, a nadto na poniósł koszty zakupu niezbędnych środków medycznych w łącznej kwocie 1.228,89 złotych. Nadto na skutek wypadku doszło do uszkodzenia należącego do powoda roweru. Jego wartość została wyceniona na kwotę 1 500 złotych. Za ekspertyzę roweru powód zapłacił 100 złotych.

Sprawca wypadku R. B. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Ubezpieczyciel przyjął odpowiedzialność za szkodę na osobie powoda i wypłacił tytułem zadośćuczynienia kwotę 13 000 złotych.

W ocenie powoda, mając na uwadze zakres doznanej krzywdy, przyznane zadośćuczynienie, jawi się jako rażąco nieadekwatne. Sumę słuszną z punktu widzenia doświadczonego przez niego cierpienia fizycznego i psychicznego oraz potrzeby dostosowania się do zaistniałej sytuacji życiowej stanowi żądana pozwem kwota 50 000 złotych. Nadto pozwany winien również zapłacić kwotę 2 728,97 złotych tytułem naprawienia szkody.

Powód wskazał, że domaga się zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia następnego po upływie 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Powód zgłosił szkodę w dniu 14 kwietnia 2016 r., a zatem ubezpieczyciel winien spełnić świadczenie w terminie do dnia 14 maja 2016 r. Skoro tego nie uczynił od dnia następnego pozostaje w opóźnieniu.

Postanowieniem z dnia 5 grudnia 2017 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin- Centrum w Szczecinie zwolnił powoda od ponoszenia kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu. Okręgowa Rada Adwokacka w S. wyznaczyła celem reprezentowania powoda w niniejszej sprawie adwokata K. M..

W dniu 15 lutego 2018 r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając w całości żądanie pozwu (ówczesna sygn. akt III Nc 1304/17).

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w przepisany terminie zaskarżył nakaz zapłaty sprzeciwem, w którym wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska procesowego pozwany przyznał, że ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku drogowego, jakiemu powód uległ w dniu 1 kwietnia 2016 r. Podniósł jednakże, że fakt skazania R. B. za spowodowanie wypadku, nie stanowi przeszkody do ustalenia, że również i powód mógł naruszyć obowiązujące w dniu wypadku przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo ruchu drogowym i tym samym przyczynić się do szkody powstałej na jego osobie. Z protokołu oględzin lekarskich wynika, że w chwili zdarzenia powód nie miał kasku na głowie.

W ocenie pozwanego, przyznane powodowi świadczenie z tytułu zadośćuczynienia w kwocie 13 000 złotych jest adekwatne do rozmiaru doznanej krzywdy. Z załączonej do pozwu dokumentacji medycznej wynika, że u powoda rozpoznano chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego i zwapnienie w obrębie więzadła karkowego oraz nadciśnienie tętnicze. U powoda rozpoznano również nierówny zarys wyrostka barkowego łopatkki, który zdaniem radiologa odpowiada zmianie zwyrodnieniowej. Biorąc zatem pod uwagę rozmiar i zakres obrażeń doznanych w związku z przedmiotowym wypadkiem oraz historię choroby powoda, nie sposób uznać, że opisane w treści pozwu bóle stawu barkowego i głowy są normalnym następstwem zdarzenia z dnia 1 kwietnia 2016 roku. Zdaniem pozwanego, zgłaszane przez powoda dolegliwości bólowe mają wpływ na rozmiar i zakres obrażeń oraz cierpienie doznanych przez powoda na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 r.

W odniesieniu do zapłaty kwoty 2.728,97 złotych pozwany podniósł, że przedłożone do pozwu dokumenty są na tyle ogólne, że na ich podstawie nie sposób ustalić, że poniesione wydatki pozostają w związku przyczynowym z wypadkiem z dni 1 kwietnia 2016 roku.

Na skutek prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty stracił moc, zgodnie z art. 505 § 2 k.p.c. i sprawa została skierowana do rozpoznana na rozprawie w postępowaniu zwykłym.

W piśmie z dnia 26 czerwca 2018 r. powód Z. K. oświadczył, że podtrzymuje żądanie pozwu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 kwietnia 2016 roku około godziny 17:40 w S. doszło do wypadku drogowego z udziałem kierującego pojazdem marki D. (...) R. B. i kierującego rowerem Z. K..

Niesporne.

Kierujący pojazdem marki D. (...) R. B. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

Niesporne, a nadto:

-informacja (...) k. 45.

Bezpośrednio po wypadku Z. K. poczuł silny ból lewego barku. Został przewieziony do (...) Publicznego Szpitala (...) w S., gdzie rozpoznano wielofragmentowe złamanie barkowego końca obojczyka lewego, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szyjnego, tyłozmyk, nadciśnienie tętnicze oraz chorobę niedokrwienną serca.

Badanie RTG czaszki nie wykazało kostnych zmian pourazowych.

Leczenie wymagało przeprowadzenia zabiegu operacyjnego. Z uwagi na fakt, że Z. K. zażywał lek rozrzedzający krew, konieczna była zmiana leku i opóźnienie zabiegu o kilka dni.

Zmiana leku spowodowała pogorszenie samopoczucia powoda. Dłuższe oczekiwanie na zabieg wiązało się ze zwiększeniem dolegliwości bólowych oraz koniecznością dłuższego znoszenia dolegliwości i niedogodności związanych z pobytem w szpitalu.

Dowód:

-karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 31- 32,

-zdjęcia k. 47,

-zeznania świadka G. K. k.258-260

-przesłuchanie powoda Z. K. k.266-268

W dniu 4 kwietnia 2016 roku przeprowadzono zabieg operacyjny – repozycję otwartą złamania obojczyka lewego ze stabilizacją wewnętrzną przy użyciu płyty hakowej ((...)).

Dnia 5 kwietnia 2016 roku powód został wypisany ze szpitala w stanie ogólnym dobrym z zaleceniem utrzymania chusty trójkątnej przez 7 dni, po czym stopniowego rozciągania stawu ramiennego, zakazu obciążania lewej kończyny górnej, zakazu moczenia rany do czasu usunięcia szwów skórnych, codziennej zmiany opatrunku z odkażaniem skóry środkiem antyseptycznym, usunięcia szwów w 12-14 dobie po zabiegu w gabinecie zabiegowym w ośrodku (...), stosowania leków przeciwbólowych doraźnie – P. C., kontroli w poradni ortopedycznej za 6 tygodni.

Dowód:

-karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 31 – 32,

-zdjęcia k. 48 – 51.

W wyniku zdarzenia z dnia 1 kwietnia 2016 roku uszkodzeniu uległ także rower, którym poruszał się Z. K.. Uszkodzona została obręcz koła przedniego, kierownica i mechanizm korbowy.

Dowód:

- protokół oględzin roweru k. 7 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds.505.2016,
- zdjęcia roweru k. 12 verte – 13 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds.505.2016,
- zeznania świadka A. K. k. 257 – 258,
- zeznania świadka G. K. k. 258 – 259,
- przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

Po opuszczeniu szpitala powód nabywał leki niezbędne do pielęgnacji rany pooperacyjnej.

Poniósł z tego tytułu następujące wydatki:

- w dniu 5 kwietnia 2016 r. kwotę 40,17 złotych (faktura VAT nr (...)),
- w dniu 8 kwietnia 2016 r. kwotę 34,05 złotych (faktura VAT nr (...)),
- w dniu 11 kwietnia 2016 r. kwotę 19,03 złotych (faktura VAT nr (...)),
- w dniu 18 kwietnia 2016 r. kwotę 5,73 złotych (faktura VAT nr (...)).

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 90,
- faktura VAT nr (...) k. 91,
- faktura VAT nr (...) k. 92,
- faktura VAT nr (...) k. 93.

Po opuszczeniu szpitala powód potrzebował pomocy osób trzecich przy zwykłych czynnościach życia codziennego, takich jak wstawanie z łóżka, toaleta, ubieranie się. Pomagała mu żona, córki i wnuczka. Powód nie był, tak jak dotychczas, w stanie pomagać żonie w pracach domowych, w szczególności w odkurzaniu czy robieniu i noszeniu zakupów.

Dowód:

- zeznania świadka G. K. k. 258 – 260,
- zeznania świadka E. K. k. 254 – 255,
- zeznania świadka A. K. k. 257 – 258,
- przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

W dniu 9 kwietnia 2016 roku Z. K. zgłosił się do kontroli pooperacyjnej. Zgłosił niewielki wysięk z rany pooperacyjnej. Stwierdzono prawidłowe gojenie wszystkich odcinków rany pooperacyjnej oraz prawidłowe szwy skórne. Nie stwierdzono danych przemawiających za infekcją.

Powodowi zalecono leczenie zachowawcze – codzienne 2-krotne odkażanie rany oraz zakładanie opatrunków jałowych, utrzymywanie zaleceń z karty informacyjnej otrzymanej w dniu wypisu, a w przypadku pogorszenia stanu ogólnego zgłoszenie się na izbę przyjęć.

Dowód:

-karta informacyjna k. 25.

Podczas oględzin lekarskich przeprowadzonych w dniu 12 kwietnia 2016 r. na zlecenie Prokuratury Rejonowej S. – Zachód w S., u powoda stwierdzono świeżą ranę pooperacyjną barku lewego z koniecznością unieruchomienia barku, tj. z całkowitym zniesieniem ruchomości w stawie ramiennie – barkowym, a także gojącą się ranę tłuczoną w okolicy ciemieniowo – skroniowej lewej bez towarzyszących odchyłeń neurologicznych, ustępujący siniec praktycznie całej kończyny górnej lewej przy prawidłowej ruchomości w stawie łokciowym oraz siniec i otarcie naskórka kolana lewego przy prawidłowej ruchomości w stawie.

Dowód:

-protokół oględzin lekarskich nr B – (...) k. 15 – 20.

W dniu 14 kwietnia 2016 r. powód zgłosił szkodę (...) Spółce Akcyjnej w W..

Niesporne.

W dniu 18 kwietnia 2016 r. zdjęto szwy z rany.

Dowód:

-zaświadczenie o stanie zdrowia k. 42,

Po zdjęciu szwów powód rozpoczął zabiegi rehabilitacyjne. Z uwagi na długi okres oczekiwania na świadczenia refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, korzystał z zabiegów opłacanych z własnych środków w Gabinetie (...) Funkcjonalnej mgr A. W..

Podczas pierwszej wizyty Z. K. zgłosił się z obrzękiem, ograniczeniem zakresu ruchu oraz bólem w obrębie stawu barkowego i obojczyka.

W pierwszym etapie rehabilitacji wykonywane były zabiegi mobilizacji blizny oraz rozluźniania torebki stawowej. W tym celu wykonywany był masaż funkcjonalny, trakcja stawu ramiennego, mobilizacja torebki stawowej na krótkiej dźwigni. Gdy dolegliwości bólowe się zmniejszyły, dołączono więcej ćwiczeń czynnych zwiększających zakres ruchu. Na drugim etapie rehabilitacji celem było zwiększenie siły i wytrzymałości mięśni obręczy barkowej. Powód wykonywał ćwiczenia czynne a hantlami o wadze 1 kg. Ćwiczenia były wykonywane raz w tygodniu.

Za zabiegi zapłacił:

- w dniu 21 kwietnia 2016 r. kwotę 200 złotych (faktura nr (...)),

- w dniu 25 maja 2016 r. kwotę 400 złotych (faktura nr (...)),

- w dniu 15 czerwca 2016 r. kwotę 400 złotych (faktura nr (...)).

Dowód:

-karta pacjenta k. 155.

-faktura nr (...) k. 88,

-faktura nr (...) k. 87,

-faktura nr (...) k. 86,

-zeznania świadka G. K. k. 258 – 260,

-zeznania świadka E. K. k. 254 – 255,

-zeznania świadka A. K. k. 257 – 258,

-przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

W dniu 27 kwietnia 2016 r. została wydana w toku postępowania likwidacyjnego opinia końcowa dotycząca oceny uszkodzeń ciała doznanych przez powoda na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 r.

W opinii wskazano, że doznane uszkodzenie ciała w postaci wieloodłamowego złamania końca barkowego obojczyka lewego skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 8%. (dysfunkcja obojczyka, zniekształcenie). Doznane natomiast uszkodzenie w postaci skrzywienia kręgosłupa szyjnego z tyłozmykiem C3-C4, skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 3%. Łączny trwały uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł 11%.

W opinii wskazano, że poszkodowany wymagał opieki osób trzecich w wymiarze 14 godzin tygodniowo (porządki, przygotowanie posiłków) przez okres 6 tygodni.

Dowód:

-opinia z dnia 27.04.2016 r. w aktach szkodowych w kopercie na k. 159).

W dniu 19 maja 2016 r. Z. K. zakupił fitband medium za kwotę 29,99 złotych.

Dowód:

-faktura VAT nr (...) k. 89.

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przyjął odpowiedzialność za szkodę na osobie powoda i decyzją z dnia 16 maja 2016 roku przyznano Z. K. kwotę 8 800 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Niesporne, a nadto:

-decyzja z dnia 16.05.2016 r. k. 130 – 131.

W dniu 17 czerwca 2016 r. Z. K. wniósł odwołanie od powyższej decyzji.

W następstwie wniesionego odwołania od decyzji z dnia 16 maja 2016 roku decyzją z dnia 21 czerwca 2016 r. przyznano powodowi kwotę 690,72 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia (635,72 złote) oraz dojazdu do placówek medycznych (pozostała kwota). Następnie decyzją z dnia 21 lipca 2016 r. przyznano powodowi kwotę 444,40 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia (400 złotych) oraz dojazdu do placówek medycznych (pozostała kwota).

Decyzją z dnia 2 września 2016 roku, w związku z zakończeniem postępowania likwidacyjnego Z. K. przyznano świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 4.200,00 zł.

Łączna kwota wypłacona powodowi przez pozwanego ubezpieczyciela z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i ból wyniosła 13.000 zł.

W toku postępowania likwidacyjnego została powodowi z tytułu kosztów leczenia wypłacona łącznie kwota 1.035,72 złotych- na podstawie decyzji z dnia 21 czerwca 2016 r. kwota 635,72 zł obejmująca koszty leczenia udokumentowane fakturami VAT o numerach: (...) i na podstawie decyzji z dnia 21 lipca 2016 r. kwota 400 zł obejmująca koszty leczenia udokumentowane fakturą nr (...).

Niesporne, a nadto:

-odwołanie od decyzji w aktach szkodowych koperta na k. 159,

- decyzja z dnia 21.06.2016 r. w aktach szkodowych koperta na k. 159,
- decyzja z dnia 21.07.2016 r. w aktach szkodowych koperta na k. 159,
- decyzja z dnia 02.09.2016 r. w aktach szkodowych koperta na k. 159.

Powód odbywał wizyty kontrolne w Poradni O. – Urazowej (...) Publicznego Szpitala (...) w S..

W dniach 13 maja 2016 r, 16 sierpnia 2016 r. zgłaszał dolegliwości bólowe lewego barku. Podczas badania w dniu 16 sierpnia 2016 r. u powoda stwierdzono niewielkie deformacje, jednocześnie wskazując, że powód powinien stawić się do kontroli za 3 miesiące celem rozważenia usunięcia zespolenia. Podczas wizyty w dniu 15 listopada 2016 r. zalecono usunięcie zespolenia.

Dowód:

- dokumentacja medyczna k. 28 – 30,
- dokumentacja medyczna koperta na k. 158,
- zeznania świadka G. K. k. 258 – 260,
- przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

W okresie od dnia 15 czerwca 2016 r. do 28 czerwca 2016 r. Z. K. uczęszczał na zabiegi rehabilitacyjne w (...) w S..

W okresie od dnia 29 sierpnia 2016 r. do dnia 9 września 2016 r. Z. K. uczęszczał na zabiegi rehabilitacyjne w (...) – Centrum (...) w S.. Poddawany był następującym zabiegom: laser, krioterapia, ćwiczenia czynno-bierne, ćwiczenia wspomagające oraz ćwiczenia czynne wolne.

Dowód:

- zaświadczenie z dnia 28.06.2016 r. k. 24,
- zaświadczenie z dnia 09.09.2016 r. k. 22,
- przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 26 września 2016 r. (sygn. akt IV K 330/16) R. B. został uznany za winnego tego, że w dniu 1 kwietnia 2016 r. około godziny 17:40 w S., nieumyślnie spowodował wypadek drogowy, naruszając zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że będąc kierującym samochodem osobowym marki D. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jadąc ulicą (...) od strony Nad urwiskiem w kierunku ul. (...), wskutek niezachowania szczególnej ostrożności oraz bezpiecznego odstępu podczas wyprzedzania dwóch rowerzystów – Z. K. i A. K. – uderzył w Z. K. jadącego w tym samym kierunku, w następstwie czego rowerzysta przewrócił się na jezdnię doznając wieloodłamowego złamania końca barkowego kości obojczyka lewego ze zwichnięciem w stawie barkowym obojczykowym oraz urazu głowy, które to obrażenia naruszyły czynności narządu ciała na okres trwający dłużej niż 7 dni w rozumieniu art. 157 par. 1 k.k., tj. czynu z art. 177 par. 1 k.k.

Wyrok uprawomocnił się w dniu 4 października 2016 r.

Niesporne, a nadto:

- notatka urzędowa k. 2 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół z przebiegu badania stanu trzeźwości Z. K. k. 3 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016

- protokół oględzin miejsca wypadku drogowego k. 5 – 6,
- szkic miejsca wypadku k. 10 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- dokumentacja fotograficzna k. 11 – 13 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- postanowienie o wszczęciu dochodzenia k. 17 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół przesłuchania Z. K. w charakterze świadka k. 19 – 24 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół oględzin osoby k. 30 - 33 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół przesłuchania G. K. w charakterze świadka k. 36 – 39 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- postanowienie o przedstawieniu zarzutów k. 43 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół przesłuchania podejrzanego k. 45 – 50 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół przesłuchania świadka K. O. k. 74 – 76 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół przesłuchania świadka M. C. k. 79 – 81 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół przesłuchania świadka H. S. k. 85 – 87 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- protokół oględzin lekarskich k. 90 – 95 w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- akt oskarżenia k. 3 w aktach SR Szczecin – P. i Zachód w S. IV K 330/16,
- protokół posiedzenia z dnia 26.09.2016 r k. 17 – 18 w aktach SR Szczecin – P. i Zachód w S. IV K 330/16,
- wyrok z dnia 26.09.2016 r. k. 19 w aktach SR Szczecin – P. i Zachód w S. IV K 330/16,
- zarządzenie wykonania wyroku k. 20 w aktach SR Szczecin – P. i Zachód w S. IV K 330/16.

W dniu 13 listopada 2016 roku powód Z. K. zgłosił się do (...) Publicznego Szpitala (...) PUM w S. z rozpoznaniem wstępnym – zaburzenia adaptacyjne. Stwierdzono u niego afekt obniżony, napęd psychoruchowy obniżony, problemy ze snem, okresowe wybuchy złości, brak apetytu oraz negatywistyczne nastawienie do swojej przyszłości. Powód został skierowany na psychoterapię indywidualną, a także przypisano mu leki celem ograniczenia stanów lękowych i stabilizacji stanu psychicznego. Kolejną wizytę wyznaczono na 27 grudnia 2016 r.

Następnie Z. K. kontynuował leczenie w (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Dowód:

- historia choroby k. 35 – 39,
- skierowanie do psychologa/przychoterapeuty k. 40,
- kopia recepty k. 40 – 41,
- w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds. 505.2016,
- historia choroby k. 44,

-przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

W okresie od dnia 2 stycznia 2016 r. do dnia 23 stycznia 2017 r. Z. K. był rehabilitowany w Ośrodku (...). U powoda rozpoznano dysfunkcję lewej kończyny górnej po przebyłym złamaniu obojczyka leczonym operacyjnie w dniu 23 stycznia 2016 r.

Dowód:

-informacja leczenia k. 43,

-przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

2 listopada 2017 roku powód Z. K. przeszedł operację usunięcia zespolenia barkowego, zaś 3 listopada został wypisany do domu z zaleceniami codziennej zmiany opatrunku z odkażaniem skóry środkiem antyseptycznym, stosowania okładów z lodu 6-8 razy dziennie po 10-15 minut w razie narastania obrzęku pooperacyjnego, usunięcia szwów skórnych w 10-12 dobie po zabiegu w gabinecie zabiegowym w ośrodku (...), stosowania leków przeciwbólowych doraźnie – P. C., kontroli w poradni ortopedycznej oraz pilnej kontroli w izbie przyjęć w przypadku zaburzeń gojenia rany operacyjnej.

Dowód:

- karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 181,

-zabieg operacyjny k. 186,

-epikryza k. 188.

Podczas konsultacji lekarskich odbywanych w 2017 r. i 2018 r. Z. K. zgłaszał problemy ze snem oraz obniżonym nastrojem. Powód związku ze swoim stanem psychicznym i z uwagi na problemy z sercem zaprzestał leczenia farmakologicznego.

Z powodu utrzymujących się dolegliwości bólowych powód poddawał się zabiegom rehabilitacyjnym i fizjoterapeutycznym.

Dowód:

-zaświadczenie lekarskie k. 167,

-dokumentacja medyczna k. 168 – 180,

-przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268.

Powód Z. K. przed wypadkiem prowadził aktywny tryb życia wraz ze swoją żoną – G. K.. Uprawiał intensywną i codzienną turystykę rowerową. Powód należy do (...) Towarzystwa (...) – sekcji turystyki rowerowej. Uczestniczył w wielu dalekobieżnych wycieczkach rowerowych, rajdach, zlotach i spotkaniach zarówno w Polsce jak i w Niemczech, Czechach, Litwie, Słowacji i W.. Powód razem ze swoją żoną wielokrotnie zdobywał w związku z tym liczne odznaki oraz otrzymywał dyplomy i podziękowania. Powód został także wyróżniony jako „Rowerzysta roku 2013” oraz (...) Rowerzysta roku 2014”. Powód jako podróżnik-rowerzysta przejechał wiele tysięcy kilometrów i przemierzył trasy, które można pokonać tylko rowerem. W wyniku wypadku i odniesionej kontuzji powód musiał zrezygnować z dotychczasowego trybu życia. Z dnia na dzień z osoby aktywnej fizycznie, mobilnej i energicznej stał się osobą statyczną przebywającą głównie w domu. Powodowi uniemożliwiono kontynuowanie realizacji marzeń i uczestniczenia w kolejnych eskapadach rowerowych, które miał zaplanowane w najbliższym czasie. Powód w przyszłości nie będzie już mógł powrócić do uprawiania aktywnej turystyki rowerowej w takim zakresie, w jakim ją uprawiał przed zdarzeniem.

Powód posiada także inne życiowe pasje – wykonuje modele statków i samolotów. W wyniku odniesionej kontuzji mającej wpływ na swobodne operowanie lewą ręką, kontynuowanie tego hobby przez długi czas było niemożliwe, a aktualnie może być wykonywane przez powoda tylko w niewielkim zakresie.

Powód jest też członkiem chóru wojskowego (...) w S., z którym dawał liczne koncerty i uświetniał wiele uroczystości. Na skutek wypadku musiał zaprzestać tej aktywności. Niesprawność barku uniemożliwiła powodowi nałożenie munduru wojskowego, który przywdziewał na te okazje. Dzierżenie sztandaru, co było rolą powoda – nie było możliwe w obliczu doznanej kontuzji.

Z. K. boi się przebywać w zatłoczonych miejscach, tj. w sklepach czy w komunikacji miejskiej, w obawie przed przypadkowym potrąceniem w chore ramię, co wiąże się z ryzykiem odczuwania przez niego dużego bólu. Powód był zmuszony korzystać z komunikacji miejskiej przy dojazdach na rehabilitację, czy na wizyty kontrolne w szpitalu lub przychodniach. Powód ma także lęk przed samochodami. Po wypadku, powód miał również problemy ze spaniem, nie mógł spać na lewym boku, kilka razy w ciągu nocy budził się z powodu silnego bólu, przez co stale borykał się z nieprzespanymi nocami i zmęczeniem w ciągu dnia. Po obu operacjach powodowi pozostały szpecące blizny znacznych rozmiarów.

Według stanu na 14 czerwiec 2019 roku (około 3 lata po zdarzeniu z dnia 1 kwietnia 2016 roku) nastrój powoda został w miarę wyrównany, lęk na ulicy wstępnie okresowo, jazda rowerem tylko w okolicach drózek, na których ruch samochodowy jest okazjonalny.

Według stanu na dzień 14 listopada 2019 roku – powód przeżywał to, że nie może jeździć po ulicy na rowerze tylko po małych drózkach. Lęki za każdym razem się uaktywniają. W nocy czasem budzi się z niepokojem.

Według stanu na dzień 13 stycznia i 12 marca 2020 roku (około 4 lata po zdarzeniu z dnia 1 kwietnia 2016 roku) – stan psychiczny powoda oceniono jako mniej lękowy, jednakże odczuwał stres związany ze sprawą odszkodowawczą.

Dowód:

- dokumentacja związana z trybem życia powoda k. 52 – 85,
- zeznania świadka E. K. k. 254 – 255,
- zeznania świadka R. S. k. 256,
- zeznania świadka E. S. k. 256 – 257,
- zeznania świadka A. K. k. 257 – 258,
- zeznania świadka G. K. k. 258 – 259,
- przesłuchanie powoda Z. K. k. 266 – 268,
- dokumentacja medyczna powoda Z. K. k. 399 – 407,
- opinia psychologiczna z dnia 09.06.2021 r. k. 454.

Do potrącenia Z. K. przez pojazd kierowany przez R. B. doszło w czasie jego wyprzedzania przez pojazd.

Bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku było niewłaściwe zachowanie kierowcy R. B., który to podjął manewr wyprzedzania rowerzysty na zakręcie w prawo, podczas którego zmuszony był do częściowego przejechania przez podwójną linię ciągłą, bez najechania na nią, a widząc z naprzeciwka jadący samochód ciężarowy typu TIR, w sposób dość gwałtowny wykonał zjazd w kierunku prawego pobocza jezdni, uderzając prawym tylnym narożnikiem swojego samochodu w lewe ramię kierownicy roweru. Uderzenie to skutkowało, że kierownica roweru odbiła w prawo, koło

przednie zostało postawione w poprzek, a rowerzysta przeleciał przez kierownicę upadając na nawierzchnię jezdni, a rower poleciał za nim.

Na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 r. Z. K. doznał wielofragmentowego złamania barkowego końca obojczyka lewego, urazu kolana oraz urazu głowy.

Rozpoznane u powoda choroby takie jak choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa szyjnego, tyłozmyk C3/C4, nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca nie mają związku z zaistniałym wypadkiem. Są choroby, które powód winien leczyć przed wypadkiem i po wypadku, niezależnie od obrażeń, których doznał w dniu 1 kwietnia 2016 r.

Brak kasku przyczynił się do powstania obrażeń głowy pod postacią głębokiego otarcia naskórka okolicy ciemieniowo – skroniowej lewej ponad małżowiną uszną. Gdyby Z. K. miał kask miał nałożony kas, prawdopodobnie nie powstałyby obrażenia głowy pod postacią głębokiego otarcia naskórka.

Odniesione przez Z. K. obrażenie ciała pod postacią złamania obojczyka lewego, urazu głowy i urazu kolana spowodowały średniej wielkości uszczerbek na zdrowiu.

Odczuwane przez Z. K. dolegliwości bólowe barku są normalnym następstwem urazu, jakiego doznał na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 r. Dolegliwości bólowe mogą występować również z innych przyczyn, np. z powodu nadciśnienia tętniczego i zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa.

Rozpoznane u Z. K. schorzenia w postaci cukrzycy insulinozależnej, choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa, nadciśnienia tętniczego, głuchota, mogą nasilać dolegliwości bólowe oraz powodować dyskomfort związany z czynnościami życia codziennego.

Operacyjne leczenie wieloodłamowanego złamania obojczyka z reguły goi się około 6 tygodni od zabiegu operacyjnego. Niektóre schorzenia, np. cukrzyca, mogą wydłużyć proces leczenia.

Po zrośnięciu kości wymagana jest fizjoterapia, rehabilitacja, która usprawnia obojczyk i chory wraca do sprawności przedzdarzeniowej.

Proces leczenia po wypadku przebiegał prawidłowo i został zakończony. Z. K. nie wymaga dalszego leczenia. W związku z zakończeniem leczenia, powód nie powinien mieć trudności w zakresie wykonywania czynności życia codziennego.

Według biegłych z zakresu medycyny sądowej i rekonstrukcji wypadków drogowych, w związku z doznanymi obrażeniami powód wymagał pomocy osób trzecich.

Dowód:

- opinia biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków i medycyny sądowej z dnia 19.10.2020 r. k. 333 – 356, k. 365 – 366,

- uzupełniająca opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny sądowej z dnia 10.09.2021 r. k. 442 – 443.

Powód w wyniku wypadku miał poczucie poszkodowania i skrzywdzenia w związku z niezadowolającym odszkodowaniem za wypadek. Istotne nasilenie różnych dolegliwości sfery psychicznej związanych bezpośrednio z wypadkiem miało przewlekły charakter i trwało co najmniej pół roku. w późniejszym okresie największym stresem dla powoda była wymuszona zmiana trybu życia, co spowodowało duży dyskomfort.

W wyniku wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 roku u powoda Z. K. wystąpiły zaburzenia adaptacyjne istotnie wpływające na jego funkcjonowanie w życiu codziennym, powodujące długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym w wysokości 7 %, zgodnie z pkt 10a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

Dowód:

-opinia biegłego z zakresu psychiatrii z dnia 09.04.2022 r. k. 480 – 494,

-uzupełniająca opinia biegłego z zakresu psychiatrii z dnia 07.07.2022 r. k. 559.

Z. K. zlecił serwisantowi rowerów wycenę uszkodzonego roweru. Serwisant stwierdził, że trwałemu uszkodzeniu uległy następujące elementy: kierownica (nie nadaje się do naprawy), mechanizm korbowy (nie nadaje się do naprawy), koło przednie (nie nadaje się do naprawy), koło tylne (nie nadaje się do naprawy), rama rowerowa – z powodu skrzywienia powstał tzw. dwuślad – koła roweru nie są zbieżne (nie nadaje się do naprawy). Powyższe uszkodzenia wykluczają możliwość jego naprawy. Rower nadaje się do zełmowania.

Koszt nowego roweru, odpowiadający walorom zniszczonego oraz możliwością użytkowania go na dalekich, zagranicznych trasach według cen na 2016 rok wahał się pomiędzy 1 300 złotych a 1.500 złotych.

Koszt sporządzonej usługi serwisowej wyniósł 100,00 zł.

Dowód:

- opinia serwisanta z dnia 09.06.2016 r. – k. 95.

-faktura VAT nr (...). 94.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie okazało się uzasadnione w części co do kwoty 37.893,17 złotych i odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonych w stosunku rocznym, od kwot:

-37 000 złotych od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty,

-893,17 złotych od dnia 21 lipca 2016 r. do dnia zapłaty.

W przedmiotowej sprawie powód Z. K. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (poprzednio: z siedzibą w Ł.) kwoty 52.728,97 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty, w tym kwoty 50.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 2.728,97 złotych tytułem odszkodowania.

Powód wywodził roszczenie z faktu doznania szkody na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 r. i domagał się zasądzenia od pozwanego ubezpieczenia kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 15 maja 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 2.728,97 zł tytułem naprawienia szkody wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 15 maja 2016 roku do dnia zapłaty.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowią przepisy art. 822 § 1 i 2 k.c., art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 621 z późn. zm.) oraz art. 436 § 1 k.c., 415 k.c., 444 § 1 k.c. i 445 § 1 k.c.

Przepis art. 822 § 1 i 2 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (§ 1). Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Zgodnie natomiast z przepisem art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do

odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Stosownie zaś do treści przepisu art. 436 § 1 k.c., odpowiedzialność przewidzianą w przepisie art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Przepis art. 415 k.c. stanowi natomiast, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Okoliczności przedmiotowego wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 roku nie były pomiędzy stronami sporne. Również legitymacja czynna po stronie powoda i bierna pozwanej - (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. do występowania w niniejszym procesie nie budziły wątpliwości. Legitymacja bierna pozwanego ubezpieczyciela wynika z art. 19 ust. 1 zdanie pierwsze powołanej wyżej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), zgodnie z treścią którego, poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Było bowiem okolicznością w sprawie niekwestionowaną, że sprawca szkody R. B. posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności za szkodę powstałą na osobie powoda i wypłacił mu w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w łącznej kwocie 13.000,00 złotych oraz odszkodowanie obejmujące koszty związane z zakupem lekarstw, rehabilitacji czy innych kosztów leczenia w łącznej wysokości 1.035,72 zł. Nie budziło bowiem wątpliwości, że do przedmiotowego zdarzenia drogowego doszło na skutek zwinionego działania uczestnika ruchu drogowego posiadającego polisę w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego u pozwanego ubezpieczyciela.

Pozwany kwestionował natomiast zasadność żądania pozwu w zakresie zadośćuczynienia i naprawienia szkody ponad kwoty wypłacone powodowi w postępowaniu likwidacyjnym, podnosząc, że wypłacone z tego tytułu świadczenia odpowiadają odpowiednio rozmiarowi doznanej przez powoda krzywdy oraz fakt poniesienia dalszych kosztów związanych z leczeniem i rehabilitacją oraz, że fakt, uszkodzenia roweru nie został udowodniony. Nadto pozwany podniósł, że możliwym jest, iż do wypadku doszło również na skutek naruszenia przez powoda przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, co wpływa na zakres odpowiedzialności strony pozwanej, a także mogło mieć wpływ na zakres doznanych przez powoda obrażeń ciała i dolegliwości. Z protokołu oględzin lekarskich wynika, że powód w chwili wypadku nie miał założonego kasku.

W świetle treści cytowanego przepisu art. 822 § 1 k.c. przesłanką powstania obowiązku świadczenia przez ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest stan odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego (ubezpieczonego) za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń obejmuje zatem tylko i wyłącznie świadczenie, do spełnienia którego byłby w konkretnym przypadku zobowiązany sprawca. Odpowiedzialność ubezpieczyciela ma zatem charakter kontraktowy i stanowi pochodną odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego. Jak wynika natomiast z art. 822 § 4 k.c., uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Na etapie postępowania likwidacyjnego nie ulegało wątpliwości, że odpowiedzialność za wypadek komunikacyjny z dnia 1 kwietnia 2016 r. oraz jego skutki na osobie powoda i w jego mieniu ponosi kierujący pojazdem mechanicznym R. B.. Jego wina została stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 26 września 2016 r. (sygn. akt IV K 330/16).

Materiał dowodowy sprawy nie dał podstaw do ustalenia, aby do wypadku doszło również na skutek naruszenia przez powoda przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym i tym samym, aby przyczynił się on do wypadku w jakimkolwiek zakresie. Na podstawie opinii biegłego – specjalisty z zakresu rekonstrukcji wypadku Sąd ustalił, że bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku było niewłaściwe zachowanie kierowcy R. B., który to podjął manewr wyprzedzania rowerzysty na zakręcie w prawo, podczas którego zmuszony był do częściowego

przejechania przez podwójną linię ciągłą, bez najechania na nią, a widząc z naprzeciwka jadący samochód ciężarowy typu TIR, w sposób dość gwałtowny wykonał zjazd w kierunku prawego pobocza jezdni, uderzając prawym tylnym narożnikiem swojego samochodu w lewe ramię kierownicy roweru. Uderzenie to skutkowało, że kierownica roweru odbiła w prawo, koło przednie zostało postawione w poprzek, a rowerzysta przeleciał przez kierownicę upadając na nawierzchnię jezdni, a rower poleciał za nim. Brak kasku natomiast przyczynił się jedynie do powstania obrażeń głowy pod postacią głębokiego otarcia naskórka okolicy ciemieniowo – skroniowej lewej ponad małżowiną uszną. Gdyby Z. K. miał kask miał nałożony kask, prawdopodobnie nie powstałyby obrażenia głowy pod postacią głębokiego otarcia naskórka. Wskazać jednakże należy, że opisany powyżej uraz głowy nie był jedynym jakiegoś powodu doznany na skutek wypadku. Powód doznał na skutek wypadku wielofragmentowego złamania barkowego końca obojczyka lewego oraz urazu kolana. Przeprowadzone w toku procesu dowody nie dały podstaw do ustalenia, aby również i te urazy wynikały z faktu niezakożenia przez powoda kasku.

Powód udowodnił również, że wypłacone mu przez stronę pozwaną świadczenia z tytułu odszkodowania oraz z tytułu zadośćuczynienia nie odpowiadają odpowiednio wysokości powstałej w jego majątku szkody oraz rozmiarowi doznanej krzywdy.

Świadczenie ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia majątkowego ma charakter odszkodowawczy i ta funkcja kompensacyjna determinuje podstawową treść pojęciową, zakres i poziom odszkodowania. Odpowiedzialność natomiast zakładu ubezpieczeń jest szczególną postacią odpowiedzialności cywilnej, a prawo ubezpieczeń majątkowych jest częścią prawa odszkodowawczego. Pojęcie szkody w ubezpieczeniach jest zatem takie samo jak w innych działach prawa odszkodowawczego, zasada odszkodowania nie może być bowiem traktowana w oderwaniu od ogólnych zasad odszkodowawczych, które znalazły wyraz i zostały uregulowane w kodeksie cywilnym. Dotyczy to samych pojęć szkody i odszkodowania. Wskazać przy tym należy, że zakład ubezpieczeń obowiązany jest do naprawienia szkody tylko w formie wypłaty odpowiedniej sumy pieniężnej, nie zaś wedle wyboru poszkodowanego także przez przywrócenie stanu poprzedniego, co wyłącza stosowanie w tych okolicznościach art. 363 § 1 k.c.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W literaturze dominującą jest teoria adekwatnego związku przyczynowego, od której odstępstwa mogą wystąpić w warunkach opisanych w art. 361 § 2 k.c., zgodnie z którym granicach określonych w art. 361 § 1 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Co do zasady normalny związek przyczynowy pełni zatem w prawie cywilnym funkcję przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej, a nadto wyznacza jej granice w tym sensie, że zobowiązany ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa zdarzeń, z którymi ustawa łączy jego obowiązek odszkodowawczy. Skutki zaś pozostające poza granicami adekwatnej przyczynowości nie są objęte takim obowiązkiem. Adekwatny związek przyczynowy pozwala na uznanie prawnej doniosłości tych skutków, które są dla badanego zdarzenia zwykłe (typowe, normalne), a na odrzucenie takich, które oceniamy jako niezwykle, nietypowe, nienormalne. Następstwo zdarzenia ma zaś normalny charakter wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest następstwem danego zdarzenia lub gdy zazwyczaj, w zwykłym porządku rzeczy jest konsekwencją danego zdarzenia (por. wyrok SN z dnia 11.09.2003 r., sygn. III CKN 473/01 oraz wyrok SN z dnia 26.01.2006 r., II CK 372/05).

Zakres i sposób naprawienia szkody polegającej na uszkodzeniu ciała lub wywołaniu rozstroju zdrowia określa przepis art. 444 § 1 – 3 k.c. Przepis ten stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu (§ 1) Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§ 2). Jeżeli w chwili wydania wyroku szkody nie da się dokładnie ustalić, poszkodowanemu może być przyznana renta tymczasowa (§ 3).

W świetle treści cytowanego przepisu, obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia. Jak wynika z szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego, odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe i pozostają w związku przyczynowym ze szkodą jako normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c.). Do kosztów objętych treścią tego przepisu należą między innymi koszty leczenia. Ciężar udowodnienia wysokości szkody spoczywał w niniejszej sprawie zgodnie z art. 6 k.c. na powodzie.

Żądanie przez powoda odszkodowania obejmującego koszty rehabilitacji i zakupionych lekarstw było usprawiedliwione co do zasady. Powód, co wynika z treści załączonych do pozwu faktur poniósł z tego tytułu wydatki w łącznej kwocie 1.128,89 złotych. W ocenie Sądu faktury te są wiarygodnym i wystarczającym dowodem wskazującym na fakt poniesienia wydatków z tego tytułu. Konieczność zaś ich poniesienia wynika z dokumentacji medycznej powoda, z której jednoznacznie wynika, że sposób leczenia wymagał pielęgnacji rany pooperacyjnej, a towarzyszące urazowi i jego leczeniu dolegliwości bólowe wymagały stosowania środków przeciwbólowych. Proces leczenia wymagał zabiegów rehabilitacyjnych.

Powód poniósł udokumentowane w postaci faktur Vat znajdujących się w aktach sprawy koszty leczenia w kwocie **1.228,89 zł.**

W toku postępowania likwidacyjnego została powodowi z tytułu kosztów leczenia wypłacona łącznie kwota 1.035,72 złotych, co wynika ze złożonych dokumentów zawartych w aktach szkody – decyzji z dnia 21 czerwca 2016 r. (kwota 635,72 zł obejmująca koszty udokumentowane fakturami VAT o numerach: (...)) i decyzji z dnia 21 lipca 2016 r. (kwota 400 zł udokumentowana fakturą nr (...)). Podstawa wypłaty świadczenia odszkodowawczego z tego tytułu w toku postępowania likwidacyjnego stanowiły również faktury dokumentujące zakup leków i przeprowadzenie zabiegów rehabilitacyjnych. Do zapłaty z tego tytułu pozostała zatem kwota **193,17 złotych** (1.228,89 zł – 1.035,72 zł = 193,17).

Uzasadnione okazało się również żądanie naprawienia szkody w zakresie uszkodzonego podczas wypadku roweru. Z dokumentów w postaci protokołów oględzin roweru i zdjęć roweru zawartych w aktach postępowania przygotowawczego PR 1 Ds.505.2016 oraz zeznaniach świadka G. K. oraz zeznaniach powoda Z. K. jednoznacznie wynika, że podczas wypadku z dnia 1 kwietnia 2022 r. uszkodzeniu uległ również należący do powoda rower. Powód zlecił serwisantowi rowerów wycenę uszkodzonego roweru. Serwisant stwierdził, że trwałemu uszkodzeniu uległy następujące elementy: kierownica (nie nadaje się do naprawy), mechanizm korbowy (nie nadaje się do naprawy), koło przednie (nie nadaje się do naprawy), koło tylne (nie nadaje się do naprawy), rama rowerowa – z powodu skrzywienia powstał tzw. dwuślad – koła roweru nie są zbieżne (nie nadaje się do naprawy). Powyższe uszkodzenia wykluczają możliwość jego naprawy. Rower nadaje się do zełmowania. Koszt nowego roweru, odpowiadający walorom zniszczonego oraz możliwością użytkowania go na dalekich, zagranicznych trasach według cen na 2016 rok wahał się pomiędzy 1.300 złotych a 1.500 złotych. Strona pozwana nie podnosiła zarzutów co do prawdziwości i wiarygodności powyższych zarzutów, jak również nie zaofiarowała żadnych dowodów, które pozwoliłyby na poczynienie odmiennych ustaleń faktycznych w powyższym zakresie. Sąd ustalił zatem, na podstawie przywołanych powyżej dowodów, że na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 r. doszło również do uszkodzenia należącego do niego roweru. Odpowiedzialność za szkodę w tym zakresie mieści się w zakresie odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody – kierującego pojazdem mechanicznym, a zatem i pozwanego ubezpieczyciela.

Powód uprawniony jest zatem – co do zasady - do żądania również naprawienia szkody, która wynika z uszkodzenia należącego do niego roweru. Powód, powołując się na opinię serwisanta sporządzoną na jego zlecenie, oznaczył wysokość żądania z tego tytułu na kwotę. Z uwagi na fakt, że strona pozwana kwestionowała zasadność żądania z tego tytułu, powód wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność również i ustalenia wysokości szkody. Następnie dowód ten został cofnięty. Wysokość świadczenia z tego tytułu Sąd ustalił kierując się treścią przepisu art. 322 k.p.c., który stanowi, że jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości

żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Zastosowanie cytowanego przepisu jest możliwe w trzech przypadkach, tj. jeżeli ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe. „Oczywista niecelowość” odnosi się do tych sytuacji, w których postępowanie dowodowe służące jedynie ściślemu ustaleniu wysokości żądania miało być na tyle długotrwałe (np. przesłuchanie świadków w dużej liczbie albo sprowadzanych z zagranicy) albo kosztowne (np. opinia biegłego kosztująca więcej niż sporna różnica w wysokości świadczenia), że prowadziłyby do zbędnej zwłoki lub nadmiernych kosztów dla stron, oczywiście niewspółmiernych do uzyskanej w ten sposób dokładności. Nie chodzi tu o nadmierne utrudnienie w dowodzeniu, ale o niewspółmierność kosztów (w tym społecznych), jakie należy zaangażować w ten proces, w stosunku do wysokości ustalanego roszczenia. Zasądzenie „odpowiedniej sumy pieniężnej” następuje natomiast po rozważeniu wszelkich okoliczności sprawy, a zatem na podstawie wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

W ocenie Sądu, ściśle udowodnienie wysokości żądania naprawienia szkody polegającej na uszkodzeniu roweru jest w okolicznościach faktycznych oczywiście niecelowe w rozumieniu przepisu art. 322 k.p.c. Zważywszy, że ustalenie wysokości szkody wyrażającej się wartością uszkodzonego roweru wymaga wiadomości specjalnych, konieczne było dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Sporządzenie opinii w powyższym zakresie niewątpliwie skutkowało przedłużeniem postępowania sądowego, nie sposób bowiem wykluczyć, że do złożonej opinii zostałyby zgłoszone zarzuty, co wiązało się z koniecznością sporządzenia opinii uzupełniających. Sporządzenie opinii przez biegłego wiąże się nie tylko z przedłużeniem postępowania o czas potrzebny do jej złożenia ale również i z kosztami obejmującymi wynagrodzenie biegłego oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków. Koszty te mogłyby okazać się niewspółmiernie wysokie do uzyskanej w ten sposób dokładności wartości roweru. Powód, na podstawie opinii serwisanta, określił żądanie z tego tytułu na kwotę 1.400 złotych. Wartość ta dotyczy roweru nowego. Uszkodzeniu zaś uległ, jak wynika z zeznań świadków oraz zeznań powoda w charakterze strony rower użytkowany przez okres kilku lat. Przy czym, jak wynika z zeznań świadków i powoda rower użytkowany był przez powoda intensywnie. Naprawienie szkody obejmuje zatem koszt nie roweru nowego, lecz roweru użytkowanego przez okres kilku lat. Sąd przyjął zatem, na podstawie całokształtu materiału dowodowego, że suma odpowiednią rekompensującą powodowi wartość uszkodzonego roweru będzie kwota 600 złotych stanowiąca nieco mniej, niż połowa wartości nowego roweru. Za uzasadnione należało również uznać wydatki poniesione przez powoda na poczet sporządzenia usługi serwisowej, który zgodnie ze złożoną fakturą wyniósł 100 złotych. Strona pozwana kwestionowała fakt uszkodzenia roweru oraz wartość szkody z tego tytułu, stąd też zlecenie usługi serwisowej pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem.

Łącznie zatem tytułem odszkodowania Sąd zasądził na rzecz powoda Z. K. **kwotę 893,17 zł.**

W pozostałej zaś części Sąd powództwo o zapłatę odszkodowania oddalił (pkt 2 wyroku). Jeśli chodzi o pozostałą kwotę tytułem odszkodowania za zniszczony rower, to kwestia ta została już wyżej omówiona, zaś jeśli chodzi o koszty leczenia i rehabilitacji, to Sąd należną z tego tytułu kwotę odszkodowania ustalił na podstawie przedstawionych przez powoda faktur, których część została już przez pozwanego zrefundowana w toku postępowania likwidacyjnego, a co pominął powód formułując żądanie pozwu.

W rozpoznawanej sprawie powód Z. K. domagał się także naprawienia szkody niemajątkowej, czyli krzywdy doznanej wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 1 kwietnia 2016 roku.

Podstawę prawną żądania pozwu w tym zakresie stanowi art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c. Zgodnie z dyspozycją powyższych przepisów – w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Podstawową przesłanką warunkującą, w myśl art. 445 § 1 k.c. możliwość domagania się zadośćuczynienia za doznaną krzywdą jest spowodowanie czynem niedozwolonym uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Uszkodzenie ciała polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka, natomiast rozstrój zdrowia wyraża się w zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia. Uprawnioną do dochodzenia odszkodowania jest osoba, która doznała uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia na skutek zdarzenia, za które odpowiedzialność ponosi

inna osoba. Odszkodowanie przewidziane w tym przepisie obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, pod warunkiem ich konieczności, celowości i rzeczywistego poniesienia. Celem regulacji zawartej w treści art. 444 k.c. jest określenie sposobu naprawienia szkody, nie zaś przesłanek odpowiedzialności. Te ostatnie zależą od podstawy odpowiedzialności uregulowanej w przepisach odrębnych. Zatem roszczenie odszkodowawcze może być dochodzone tylko wtedy, kiedy zaistniało zdarzenie, z którym ustawa łączy odpowiedzialność i jedynie w granicach następstw określonych przez konstrukcje normalnego związku przyczynowego.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym [w razie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia] sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny [vide G. B. (w:) Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, t. I, Wydawnictwo (...), W. 1996, s. 369 – 370] zadośćuczynienie ma służyć złagodzeniu doznanych przez poszkodowanego cierpień fizycznych i psychicznych. Sąd powinien wziąć w tym zakresie wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość skutku niedozwolonego, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego oraz wpływ czynu niedozwolonego na jego życie rodzinne, zawodowe i towarzyskie; ale także uwzględnić aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa, tak aby wysokość zadośćuczynienia była utrzymana w rozsądnych granicach.

W rozpoznawanej sprawie Sąd ustalił, że w następstwie wypadku z 1 kwietnia 2016 roku powód Z. K. doznał obrażeń, które skutkują powstaniem u niego uszczerbku na zdrowiu - z punktu widzenia chirurgii ogólnej, w wymiarze 11 % z uwagi na wieloodłamowe złamanie końca barkowego obojczyka lewego oraz skręcenie kręgosłupa szyjnego z tyłozmykiem, zaś z punktu widzenia psychiatrii – w wymiarze 7 % z uwagi na zaburzenia adaptacyjne istotnie wpływające na funkcjonowanie powoda w życiu codziennym i powodujące długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym.

Zadośćuczynienie pieniężne przewidziane w przepisie art. 445 § 1 k.c. pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, mając służyć złagodzeniu doznanych przez poszkodowanego cierpień zarówno psychicznych jak i fizycznych i z tego względu jego wysokość powinna przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury (vide wyrok sadu Najwyższego z dnia 26 lutego 1962 roku, 4 CR 902/61, OSNC 1963/105; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/650) – wysokość zadośćuczynienia nie powinna być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach. Winna także uwzględniać postawę samego pokrzywdzonego i jego czynności lub zaniechania mające na celu poprawę zdrowia. Kodeks cywilny nie określa przy tym żadnych kryteriów, jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, stanowiąc jedynie, że ma być ono „odpowiednie”. Stosownie do utrwalonego w judykaturze i doktrynie stanowiska [vide G. B. (w:) Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, t. I, Wydawnictwo (...), W. 1996, s. 369, także wyrok SN z dnia 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 681/98, opublikowany w OSNP 2000/16/626), Sąd powinien wziąć w tym zakresie wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość skutku czynu niedozwolonego, wiek poszkodowanego oraz wpływ czynu niedozwolonego na jego życie rodzinne, zawodowe i towarzyskie.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać trzeba, że bezpośrednio po wypadku powód odczuwał silne dolegliwości bólowe w okolicach obojczyka, co było spowodowane wystąpieniem u niego wieloodłamowego złamania i koniecznością przejścia skomplikowanego zabiegu operacyjnego. W wyniku tegoż urazu nastąpiła dysfunkcja obojczyka oraz jego zniekształcenie, a rokowania dla tego uszkodzenia określono jako „możliwa poprawa” (trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 8 %). Powód doznał również silnego bólu związanego z uszkodzeniem kręgosłupa w odcinku szyjnym – skręcenie kręgosłupa szyjnego z tyłozmykiem, w konsekwencji czego nastąpiła dysfunkcja kręgosłupa szyjnego (trwały uszczerbek w wysokości 3 %). Powód w okresie rekonwalescencji wymagał opieki

osób najbliższych przez okres około 6 tygodni po 14 godzin tygodniowo, co tylko pokazuje wagę doznanych przez powoda urazów. W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że urazy, jakich doznał powód w wyniku wypadku wiązały się ze znacznymi dolegliwościami bólowymi. Powód po wypadku przebywał w szpitalu w okresie od 1 do 5 kwietnia 2016 roku, gdzie został poddany zabiegowi operacyjnemu – repozycji otwartego złamania obojczyka lewego ze stabilizacją wewnętrzną przy użyciu płytki hakowej (...). Powód odbywał w związku ze zdarzeniem z dnia 1 kwietnia 2016 roku liczne kontrole w poradni ortopedycznej, a także był poddawany rehabilitacji. W związku z koniecznością usunięcia zespolenia barkowego przeszedł kolejny zabieg operacyjny, który również wiązał się z istotnymi dolegliwościami bólowymi i znacznymi utrudnieniami życiowymi, zwłaszcza w kontekście pomocy, którą musiał uzyskiwać od swoich najbliższych. Powód po zdarzeniu z dnia 1 kwietnia 2016 roku, począwszy od 13 grudnia 2016 roku rozpoczął leczenie psychiatryczne oraz terapię psychologiczną (k. 483) w związku z zaburzeniami lękowymi spowodowanymi wypadkiem. Powód nie mógł spać, miał problemy z apetytem, negatywistyczne nastawienie do swojej przyszłości, która w kontekście doznanych urazów była niepewna. Miał zaburzenia adaptacyjne. Ze sporządzonej przez biegłego opinii (k. 492) wynika, że u powoda nie występowały i nie występują objawy charakterystyczne dla procesu psychotycznego ani upośledzenia umysłowego (...). W obrazie klinicznym występują objawy depresyjno-lękowe o niewielkim nasileniu w przebiegu zaburzenia adaptacyjnego z łagodnym osłabieniem funkcji poznawczych. Z wypadkiem natomiast związane jest wystąpienie zaburzenia adaptacyjnego z powodu, którego podjął leczenie psychiatryczne. Zaburzenia adaptacyjne są to stany napięcia, niepokoju, przygnębienia i zaburzeń emocjonalnych, które powstają w okresie adaptacji do dużych zmian życiowych lub do stresującego wydarzenia życiowego i zazwyczaj utrudniają społeczne przystosowanie i efektywne działanie. Najbardziej dla powoda trudną psychologicznie sytuacją związaną z wypadkiem była konieczność zmiany trybu życia. Powód przed wypadkiem prowadził bardzo aktywny tryb życia związany z jego pasjami – rower, modelarstwo i chór. Uprawiał intensywną i codzienną turystykę rowerową. Powód należy do (...) Towarzystwa (...) – sekcji turystyki rowerowej. Uczestniczył w wielu dalekobieżnych wycieczkach rowerowych, rajdach, zlotach i spotkaniach zarówno w Polsce jak i w Niemczech, Czechach, Litwie, Słowacji i W.. Powód razem ze swoją żoną wielokrotnie zdobywał w związku z tym liczne odznaki oraz otrzymywał dyplomy i podziękowania. Powód został także wyróżniony jako „Rowerzysta roku 2013” oraz (...) Rowerzysta roku 2014”. Powód jako podróżnik-rowerzysta przejechał wiele tysięcy kilometrów i przemierzył trasy, które można pokonać tylko rowerem. W wyniku wypadku i odniesionej kontuzji powód musiał zrezygnować z dotychczasowego trybu życia. Z dnia na dzień z osoby aktywnej fizycznie, mobilnej i energicznej stał się osobą statyczną przebywającą głównie w domu. Powodowi uniemożliwiono kontynuowanie realizacji marzeń i uczestniczenia w kolejnych eskapadach rowerowych, które miał zaplanowane w najbliższym czasie. Powód w przyszłości nie będzie już mógł powrócić do uprawiania aktywnej turystyki rowerowej w takim zakresie, w jakim ją uprawiał przed zdarzeniem.

W wyniku odniesionej kontuzji mającej wpływ na swobodne operowanie lewą ręką, kontynuowanie przez powoda hobby w postaci modelarstwa przez długi czas było niemożliwe, a aktualnie może być wykonywane przez tylko w niewielkim zakresie. Powód jest też członkiem chóru wojskowego (...) w S., z którym dawał liczne koncerty i uświetniał wiele uroczystości. Na skutek wypadku musiał zaprzestać tej aktywności. Niesprawność barku uniemożliwiła powodowi nałożenie munduru wojskowego, który przywdziewał na te okazje. Dzierżenie sztandaru, co było rolą powoda – nie było możliwe w obliczu doznanej kontuzji. Oprócz konieczności rezygnacji z dotychczasowych pasji, wypadek spowodował też zmiany w życiu codziennym powoda oraz jego żony- G. K.. Powód stał się osobą niesamodzielną, potrzebującą pomocy drugiego człowieka przy zwykłych czynnościach życia codziennego. Ciężar pomocy przez wiele miesięcy spoczywał na żonie powoda, która pomagała mu w ubieraniu się, wiązaniu butów, przy toalecie, czy wstawaniu z łóżka. Powód w zaistniałej sytuacji był też zmuszony korzystać ze wsparcia córki, zięcia i wnuczki. Powód nie był, tak jak dotychczas w stanie pomagać żonie w pracach domowych, w szczególności w odkurzaniu czy robieniu i noszeniu zakupów. Z. K. boi się przebywać w zatłoczonych miejscach, tj. w sklepach czy w komunikacji miejskiej, w obawie przed przypadkowym potrąceniem w chore ramię, co wiąże się z ryzykiem odczuwania przez niego dużego bólu. Powód był zmuszony korzystać z komunikacji miejskiej przy dojazdach na rehabilitację, czy na wizyty kontrolne w szpitalu lub przychodniach. Powód ma także lęk przed samochodami. Po wypadku, powód miał również problemy ze snaniem, nie mógł spać na lewym boku, kilka razy w ciągu nocy budził się z powodu silnego bólu, przez co stale borykał się z nieprzespanymi nocami i zmęczeniem w ciągu dnia. Po obu operacjach powodowi pozostały szpecące blizny znacznych rozmiarów. Po wypadku przez wiele miesięcy

z powodu ograniczeń związanych z urazem obojczyka i dolegliwościami bólowymi był pozbawiony tej aktywności. Z czasem powrócił do swoich pasji ale w ograniczonym zakresie. Dodatkowym utrudnieniem w funkcjonowaniu pojawiły się problemy natury psychicznej. Był rozdrażniony, miał lęki nawiązujące do okoliczności wypadku, miał obniżony nastrój, zaburzenia snu. Miał poczucie poszkodowania i skrzywdzenia w związku z niezadowolającym odszkodowaniem za wypadek. Systematyczne leczenie psychiatryczne rozpoczął dopiero w 2019 roku skarżąc się na lęk przed ruchem drogowym, stres związany z przedłużającą się sprawą odszkodowawczą.

Nasilenie różnych dolegliwości sfery psychicznej związanych bezpośrednio z wypadkiem miało przewlekły charakter i trwało co najmniej pół roku. W późniejszym okresie największym stresem dla powoda była wymuszona zmiana trybu życia co powodowało duży dyskomfort psychiczny.

Ustalenie wysokości należnego zadośćuczynienia nie jest rzeczą prostą, gdyż tylko częściowo opierać się można w tej mierze na wymiernych materialnych podstawach. Zadośćuczynienie ma bowiem przede wszystkim na celu załagodzenie doznanej przez poszkodowanego krzywdy, spowodowanej zarówno cierpieniami fizycznymi takimi jak ból, długotrwałe dolegliwości oraz ograniczenie w możliwości wykonywania codziennych czynności. Kwota ta winna być tak wyrażona, aby nie prowadziła do bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego, ale odpowiadając aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa zrekompensowała doznane przez powoda skutki wypadku.

W rozpoznawanej sprawie Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia wziął pod uwagę przede wszystkim rodzaj uszkodzeń ciała doznanych przez powoda oraz ich skutki dla jego stanu zdrowia, a także związane z tym cierpienia fizyczne i psychiczne. Nie bez znaczenie jest również i to, że a ostatnim roku znacznie nasiliły się procesy inflacyjne powodujące spadek wartości pieniądza, a zadośćuczynienie winno mieć wymierną wartość ekonomiczną.

Sąd oparł się w tej mierze na zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej oraz opinii biegłych, które są w pełni przekonywające. Po pierwsze, bowiem, opinie powyższe zostały sporządzone przez kompetentny podmiot dysponujący odpowiednią wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem zawodowym. Po drugie, biegli sporządzając opinie oparli się na całokształcie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Po trzecie, wnioski w nich zawarte zostały logicznie uzasadnione, stanowiąc konsekwentne zwieńczenie przedstawionych w opinii procesów rozumowania.

Natomiast odpowiadając na pytanie, co oznacza zawarte w art. 444 § 1 k.c. pojęcie „odpowiedniej sumy zadośćuczynienia”, i jaka jest jej wysokość, Sąd wskazuje, posiłkując się tezą Sądu Najwyższego zawartą w wyroku z dnia 20.04.2006 r. IV CSK 99/05, (LEX nr 198509), iż kryteria istotne przy ustalaniu "odpowiedniej" sumy zadośćuczynienia to: rodzaj naruszonego dobra, zakres i rodzaj rozstroju zdrowia, czas trwania cierpień, wiek pokrzywdzonego, intensywność ujemnych doznań fizycznych i psychicznych, rokowania na przyszłość, jak i stopień winy sprawcy.

Powyższe okoliczności zostały uwzględnione przez Sąd w procesie o ustalenie odpowiedniej sumy zadośćuczynienia, w rezultacie, czego mając na względzie całokształt ustalonych okoliczności Sąd uznał, iż właściwą kwotą zadośćuczynienia będzie **kwota 37.000 zł**. Sąd ustalił wartość zadośćuczynienia, która winna zostać powodowi przyznana na łączną kwotę 50.000 zł. Mając jednak na uwadze fakt, że dotychczas pozwany wypłacił powodowi w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 13.000 zł, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda Z. K. różnicę w wysokości 37.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę niemajątkową. Sąd wziął pod uwagę wszystkie powyższe okoliczności, a w szczególności ustalony u powoda stopień uszczerbku na zdrowiu wywołany wypadkiem wynoszący 11 % oraz 7 % (zdrowie psychiczne), a także utrzymujące się u powoda przez dłuższy okres czasu dolegliwości bólowe, a także fakt, że zdarzenie wskutek którego powstała szkoda było niezawinione przez powoda i powód w żaden sposób się do niego nie przyczynił. Sąd uznał, że taka właśnie kwota stanowi adekwatne, w okolicznościach niniejszej sprawy, zadośćuczynienie za doznaną przez powoda krzywdę – cierpienia fizyczne i moralne. Sąd miał na względzie, że powód jest osobą w podeszłym wieku, zaś na skutek wypadku przestał być osobą zdrową i sprawną, musiał zrezygnować z ukochanego hobby, a jego życie diametralnie się zmieniło. Oczywiście jest także, że proces rekonwalescencji u powoda był diametralnie inny, niż u osoby młodej. Poza tym, Sąd musiał mieć na względzie aktualną sytuacją ekonomiczną w Polsce, tak, by kwota uzyskana przez powoda z tytułu zadośćuczynienia miała dla

powoda odczuwalną wartość, zwłaszcza, że wypadek, któremu uległ powód i obrażenia przez niego doznane były- jak wyżej opisano, bardzo poważne. Z kolei zasądzenie tytułem zadośćuczynienia kwoty jeszcze wyższej nie znajdowałoby zdaniem Sądu odzwierciedlenia w okolicznościach faktycznych sprawy, albowiem łączna kwota 50.000 zł uzyskana przez powoda tytułem zadośćuczynienia jest wystarczająca w kontekście doznanego przez powoda uszczerbku na zdrowiu psychicznym i fizycznym.

Mając powyższe na uwadze Sąd w punkcie 1 wyroku zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. K. kwotę 37.893,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

-od kwoty 37.000 zł od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty;

-od kwoty 893,17 zł (od dnia 21 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;

W pozostałym zaś zakresie powództwo oddalił (pkt 2 wyroku).

Na zasądzoną pozewm kwotę składa się:

-zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w kwocie 37.000 złotych,

-odszkodowanie w kwocie 893,17 złotych, które obejmuje wydatki na poczet kosztów leczenia w kwocie 193,17 złotych, wydatki na poczet usługi serwisowej w kwocie 100 złotych i koszt roweru w kwocie 600 złotych.

Roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego znajduje oparcie w treści art. art. 359 § 1 k.c., art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...). Zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada w opóźnienie jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., sygn. II CK 146/02). Ubezpieczyciel, stosownie do treści przepisu art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, a jeśli tego nie czyni, popada w opóźnienie uzasadniające naliczenie odsetek ustawowych od należnej wierzycielowi sumy. Stosownie natomiast do treści ust. 2 tego przepisu w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania. Świadczenie ubezpieczyciela ma zatem charakter terminowy, a spełnienie świadczenia w terminie późniejszym niż wynikający z art. 14 ust. i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych może być usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy ubezpieczyciel wykaże istnienie przeszkód w postaci niemożliwości wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia, mimo działań podejmowanych z wymaganą od niego starannością profesjonalisty, według standardu, którego reguły wyznacza przepis art. 355 par. 2 k.c.

W odniesieniu do wymagalności żądania zapłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wskazać należy, że terminem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie z tego tytułu może być, w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania. Domaganie się odsetek od zasądzonego zadośćuczynienia od daty wezwania do zapłaty jest usprawiedliwione jedynie we wszystkich tych sytuacjach, w których krzywda pokrzywdzonego istniała i była już znana w tej właśnie chwili. Istotne jest przy tym

nie tylko to, czy dłużnik znał wysokość żądania uprawnionego, ale także to, czy znał lub powinien znać okoliczności decydujące o rozmiarze należnego od niego zadośćuczynienia. Uwzględniając powyższe o terminie, od którego należy naliczać odsetki decyduje także kryterium oczywistości żądania zadośćuczynienia. Jeżeli bowiem w danym przypadku występowanie krzywdy oraz jej rozmiar są ewidentne i nie budzą większych wątpliwości, trzeba przyjąć, że odsetki powinny być naliczane od dnia wezwania do zapłaty od kwoty, która była wówczas usprawiedliwiona (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 28 marca 2017 roku, I ACa 883/16). Jeżeli zatem powód żąda od pozwanego zapłaty określonej kwoty tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od konkretnej daty - poprzedzającej dzień wyrokowania - to odsetki te powinny być zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu, o ile tylko w toku postępowania zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście się powodowi należała tytułem zadośćuczynienia od wskazanego przez niego dnia, że roszczenie takie zostało pozwanemu zgłoszone i istniała wówczas obiektywna możliwość ustalenia okoliczności koniecznych do ustalenia odszkodowania (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 7 lipca 2016 r. I ACa 411/16). Innymi słowy odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego z tego tytułu od dnia wezwania do zapłaty należą się powodowi jedynie wtedy, kiedy odszkodowanie lub zadośćuczynienie ustalane jest na podstawie istniejących w dacie zgłoszenia roszczenia znanych lub dających się ustalić okoliczności mających wpływ na jego wysokość, stan opóźnienia powstaje od daty, kiedy świadczenie powinno być spełnione (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 kwietnia 2016 roku, I ACa 1103/15).

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, okoliczności wpływające na określenie wysokości zadośćuczynienia dla powoda były już stronom znane przed wytoczeniem przez powoda powództwa w niniejszej sprawie, a nadto pozwany został wezwany jeszcze wcześniej do jego zapłaty. Powód zgłosił pozwanemu szkodę w dniu 1 kwietnia 2016 roku, a pozwana decyzją z dnia 16 maja 2016 roku przyznała jedynie kwotę w wysokości 8.880 zł. Zatem już od tej daty powód mógł domagać się odsetek ustawowych, albowiem już wówczas okoliczności sprawy były pozwanej znane (wiedziała, jakich urazów doznał powód i jaki jest stan jego zdrowia) i mógł dokonać chociażby częściowej, kolejnej wypłaty zadośćuczynienia, którą wypłaciła dopiero decyzją z dnia 2 września 2016 roku. Powód żądał jednak odsetek od zadośćuczynienia od dnia 15 maja 2016 roku, a więc od dnia następującego po upływie terminu 30-dniowego, w jakim pozwana była obowiązana wydać decyzję w przedmiocie zgłoszonej szkody. Sąd zasądził zatem na rzecz powoda odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonej tytułem zadośćuczynienia kwoty 37.000 zł od dnia 15 maja 2016 r. do dnia zapłaty.

W zakresie roszczenia odszkodowawczego i zasądzonej z tego tytułu na rzecz powoda kwoty 893,17 zł wskazać należy, że żądanie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 15 maja 2016 roku jest nieuzasadnione. Roszczenie z tego tytułu zostało przez ubezpieczyciela częściowo uwzględnione decyzją z dnia 21 lipca 2016 r., a zatem w tym dniu winien spełnić świadczenie w pełnej wysokości. Skoro tego nie uczynił, od tego dnia pozostaje w opóźnieniu, co uzasadnia zasądzenie odsetek za opóźnienie od dnia 21 lipca 2016 r.

Ustalenia faktyczne w sprawie Sąd poczynił na podstawie dowodów z dokumentów przedstawionych przez obydwie strony oraz zawartych w aktach postępowania karnego, które uznał za wiarygodne, albowiem nie zostały skutecznie zakwestionowane przez stronę przeciwną i nie naprowadzono wobec nich żadnych przeciwdowodów. Dowody z dokumentów w postaci dokumentacji lekarskiej znajdują nadto potwierdzenie w zeznaniach powoda w charakterze strony.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków oraz zeznania powoda w charakterze strony, ponieważ były one spójne i nie pozostawały w sprzeczności z dowodami z dokumentów.

Ustalenia faktyczne co do okoliczności wypadku komunikacyjnego oraz rozmiaru i zakresu obrażeń ciała doznanych przez powoda urazów na skutek wypadku z dnia 1 kwietnia 2016 roku, wynikłych z tego tytułu skutków zdrowotnych na zdrowiu powoda, ich wpływu na funkcjonowanie powoda w życiu codziennym, stopnia ich dolegliwości i możliwych następstw w przyszłości oraz ustalenia stopnia doznanego przez powoda uszczerbku na zdrowiu w następstwie zaistniałego wypadku, Sąd poczynił na podstawie dowodu z opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków, medycyny sądowej i psychiatrii. Każdy z biegłych, w zakresie swojej specjalności, sporządził opinię zgodnie z treścią postanowienia dowodowego w tym przedmiocie, a opinie te, po ich uzupełnieniu, nie zawierają braków

ani sprzeczności. Istotne zaś okoliczności dotyczące ich przedmiotu, ustalone na podstawie załączonych do akt przez strony dokumentów oraz na podstawie badania powoda, są przedstawione w sposób nie budzący wątpliwości. Podniesione zaś zarzuty do opinii zostały przez biegłych wyjaśnione w stopniu pozwalającym na przyjęcie, że sporządzone opinie są jasne i nie zawierają twierdzeń i wniosków, które nie znajdowałyby oparcia w materiale dowodowym sprawy, w wiedzy i doświadczeniu zawodowym biegłych oraz zasadach logiki. Zawarte w ich treści wywody i wnioski, pozwalają na prześledzenie toku rozumowania biegłych i ustalenie, że wyciągnięte wnioski są logicznie poprawne. Stąd też, Sąd mając na uwadze, że złożone opinie zostały sporządzone zgodnie ze zleceniem, a także że ich treść wskazuje, że twierdzenia i wnioski biegłych znajdują oparcie w materiale dowodowym sprawy i nie stoją w sprzeczności z zasadami logiki, uznał złożone opinie za przydatne do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie.

Dokumenty z postępowania karnego są zaś dokumentami urzędowymi, pochodzącymi od kompetentnych organów, poza tym, co do zasady nie były przez strony na żadnym etapie procesu kwestionowane, a i Sąd nie znalazł powodu, aby podważać ich wiarygodność.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Powód był reprezentowany w procesie przez adwokata ustanowionego z urzędu i nie poniósł wydatków na poczet należnego mu wynagrodzenia.

Pozwany poniósł następujące koszty procesu: 1 000 złotych tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego, 5.400 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w osobie radcy prawnego oraz 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego, czyli łącznie 6.417 złotych.

Powództwo zostało uwzględnione w zakresie kwoty stanowiącej 71,86% dochodzonego roszczenia, a zatem pozwany winien zwrócić powodowi kwotę stanowiącą 71,86% poniesionych kosztów procesu, a powód winien zwrócić stronie pozwanej 28,14% poniesionych przez nią kosztów procesu.

Koszty nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu stronie wygrywającej sprawę, podlegają zasądzeniu od przeciwnika procesowego na rzecz tej strony. Koszty te nie podlegają zasądzeniu na rzecz radcy prawnego, a przepisy dotyczące ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu znajdują zastosowanie, gdy brak jest przesłanek do obciążenia przeciwnika strony zastępowanej przez pełnomocnika z urzędu kosztami procesu, względnie, gdy prawomocnie zasądzone w trybie art. 122 k.p.c. koszty procesu nie mogą być wyegzekwowane na rzecz pełnomocnika z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2010 roku, III CZP 56/10; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 grudnia 2017 roku, V ACa 939/17). Wynagrodzenie takiego pełnomocnika jest wówczas ustalane na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. Zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia stawka minimalna wynagrodzenia przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 50.000 złotych do 200 000 złotych wynosi 5.400 złotych i ta kwota stanowi podstawę dokonania rozliczenia kosztów procesu pomiędzy stronami.

Pozwany winien zatem zwrócić powodowi tytułem kosztów procesu kwotę 3.880,44 złotych ($5.400 \text{ zł} \times 71,86\% = 3.880,44 \text{ zł}$), a powód pozwanemu kwotę 1.805,74 złotych ($6.417 \text{ zł} \times 28,14\% = 1.805,74 \text{ zł}$).

Mając powyższe na uwadze, po wzajemnej kompensacji, Sąd w punkcie 3 wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.074,70 złotych ($3.880,44 \text{ zł} - 1.805,74 \text{ zł} = 2.074,70 \text{ zł}$).

W części, w jakiej strona powodowa przegrała sprawę, reprezentującemu ją adwokatowi ustanowionemu z urzędu wynagrodzenie należy się od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie, zgodnie z

przepisami Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Zgodnie z treścią § 2 tego Rozporządzenia koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują: opłatę ustaloną zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz niezbędne i udokumentowane wydatki adwokata ustanowionego z urzędu. Zgodnie z § 8 pkt 6 rozporządzenia stawka minimalna wynagrodzenia przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 50.000 złotych do 200.000 złotych wynosi 3.600 złotych. Opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla danego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług (§ 4 ust. 3). Podstawę ustalenia należnego pełnomocnikowi powoda wynagrodzenia stanowi zatem kwota 3.600 złotych powiększona o podatek od towarów i usług w wysokości 23%.

Skarb Państwa winien wypłacić pełnomocnikowi powoda kwotę stanowiącą równowartość 28,14% należnego mu wynagrodzenia, czyli kwotę 1.245,99 złotych ($3.600 \text{ zł} \times 28,14 \% = 1.013 \text{ zł} + 23\% \text{ podatku VAT, tj. } 232,99 \text{ zł} = 1.245,99 \text{ zł}$).

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie 4 wyroku przyznał adwokatowi K. M. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 1.245,99 złotych, w tym kwotę 232,99 złotych tytułem podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Koszty sądowe w niniejszej sprawie opiewały na łączną kwotę 8.109,51 zł tj. nieuiszczona przez zwolnionego od kosztów powoda opłata sądowa od pozwu- 2.637 zł, wynagrodzenie za dokumentację medyczną- 31,34 zł, opinie sporządzone przez biegłych:-3.524,03 zł , 680,76 zł, 1.099,49 zł, 136,89 zł

Łącznie dało to kwotę 8.109,51 zł, którą należało pomniejszyć o kwotę 1.000 zł tytułem uiszczonej przez pozwanego zaliczki na poczet sporządzenia opinii.

Do rozliczenia pozostaje zatem kwota 7.109,51 zł

O nieuiszczonych kosztach sądowych, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 roku, poz. 755 ze zm.). Zważywszy że przy rozstrzygnięciu o obowiązku ponoszenia kosztów sądowych należy stosować zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu, kosztami tymi należało obciążyć każdą ze stron, w zakresie, w jakim sprawę przegrała.

Zważywszy na powyższe, Sąd w punkcie 5 wyroku nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę stanowiącą 71,86% tych kosztów, tj. 5.109 złotych ($7.109,51 \text{ zł} \times 71,86\% = 5.109 \text{ zł}$).

Z uwagi na zwolnienie powoda od kosztów sądowych, w zakresie, a jakim przegrał on sprawę, koszty sądowe ponosi Skarb Państwa, o czym Sąd orzekł w punkcie 6 wyroku.